

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/27

KARAR NO : 1985/50

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Ahmet Malkan

O L A Y : Sanıkların 22.12.1977 günü öğrencisi buldukları Galatasaray Mühendislik Yüksek Okulu'nun kantininde kendileri ile karşıt görüşlü olan öğrencilerde kavgaya tutuşmaları ve bu sırada ölüm ve yaralanmalara neden olmaları üzerine İstanbul C. Savcılığınca haklarında 30.12.1977 günlü, 1977/376 esas sayılı iddianame ile eylemlerine uyan TCK.nun 448., 62., 463., 457/1., 456/4., 64., 464/1. ve 6136 sayılı Yasa'nın 15/son. maddesi aracılığı ile ek-1. maddeleri uyarınca çeşitli kez cezalandırılmaları istemi ile kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi; 18.1.1979 günü, 1978/5 esas, 1979/5 karar sayı ile; sanıklara atılı suçların temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemlerinden olduğu ve bu suçlara bakmanın görevi dışında bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vererek dosyayı sıkıyönetim askeri mahkemesine göndermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, yaptığı yargılama sonunda, sanıklardan Yaşar Şentepe, Nazım Pat, Mehmet Emin Albayrak, Orhan Gazi Kocayiğit ve Mustafa Tezcan'ın kavgaya katıldıklarına dair yeterli delil elde edilememesi nedeni ile beraatlerine, sanıklar Güngör Taşlı, Baki Keçeci, Hayrettin Yazıcı, Dursun Kaptan Şahin Muhammet Bıyıklı ve Nurettin Öncül'ün üçer ay hapis cezası ile cezalandırılmalarına, ancak 647 sayılı Yasa'nın 6. maddesi uyarınca cezalarının ertelenmesine, sanıklardan Yıldırım Küçük'ün kasten adam öldürmeye tam kalkışma ve 6136 sayılı Yasaya aykırı davrandığına dair yeterli delil elde edilemediğinden bu suçlardan beraatine, yaralılara el uzatmak suretiyle kavgaya katıldığı kanıtlandığından 4 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, sanık Hüseyin Gündoğdu'nun müstakil faili belli olmayacak biçimde öldürmeye tam kalkıştığına dair yeterli delil elde edilemediğinden beraatine, TCK.nun 456/2., 457. ve 6136 sayılı Yasa'nın 15/son. maddelerine uyan suçlarından 5 yıl hapis ve 500 lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına, sanık Ahmet Malkan'ın Okan Acar'ı yaraladığı kanıtlanmadığından beraatine, TCK.nun 448., 452/1., 456., 457. ve 6136 sayılı Yasa maddelerine uyan suçlarından toplam 16 yıl ağır hapis, 5 yıl 4 ay hapis ve 500 lira

para cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir.

Kararın temyiz etmeyen sanıklar Mustafa Tezcan, Nurettin Öncül, Hayrettin Yazıcı, Muhammet Bıyıklı, Mehmet Emin Albayrak, Yaşar Şentepe, Dursun Kaptan Şahin, Gön-
gör Taşlı, Orhan Gazi Kocayığit , Nazım Pat ve Baki Keçeci yönünden kesinleştiği dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.

Sanıklardan Ahmet Malkan, Hüseyin Gündoğdu ve Yıldırım Küçük'ün temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askerî Yargıtay 3. Dairesi; sanıklar hakkında TCK.nun 51. maddesi hükmünün niçin uygulanmadığının tartışılıp gösterilmemesi nedeni ile bu noktaya yönelik temyiz istemine dayanarak, sanık Ahmet Malkan'a yüklenen suçun, kasten adam öldürme niteliğinde olduğu gözetilmeden uygulama yapılarak ceza verilmesini yolsuz ve yasa dışı aykırı görerek hükmü bu üç sanık bakımından bozmuştur.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi; sanıklar Ahmet Malkan, Hüseyin Gündoğdu, ve Yıldırım Küçük haklarında verdiği 23.10.1979 gün, 1979/64-670 sayılı kararında direnmiş , bu direnme kararı ~~ve~~ ~~ve~~ Askerî Yargıtay Daireler Kurulunda incelenerek hükmün görev yönünden bozulmasına karar verilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi; 13.4.1981 günü, 1981/184-291 sayı ile; Daireler Kurulu Kararına uyarak atılı suçların 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesindeki üç aylık süreden çok önce işlendiği gerekçesiyle adı geçen üç sanık hakkında görevsizlik kararı vererek dosyayı tekrar İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesine göndermiştir.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi; 1.7.1983 günü, 1982/19 esas, 1983/201 karar sayı ile; sanık Ahmet Malkan'ın TCK.nun 448/1. maddesine uyan suçundan 15 sene müddetle ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK.nun 456/2. maddesine uyan suçundan sonuçta 1 sene 8 ay müddetle hapsine, 6136 sayılı Yasa'nın 15. maddesine ilişkin suçundan beraatine ve yaralama suçundan hakkındaki davanın düşürülmesine, diğer sanık Hüseyin Gündoğdu'nun TCK.nun 456/2. maddesine uyan suçundan sonuçta 1 sene 8 ay müddetle hapis cezası ile cezalandırılmasına, öldürmeye kalkışma ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarından beraatine, diğer sanık Yıldırım Küçük'ün müstakil faili belli olmayacak biçimde öldürmeye kalkışma ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarından beraatine karar vermiştir.

Sanık Ahmet Malkan'ın temyiz istemi üzerine Yargıtay 1. Ceza Dairesi; daha önce adlî ve askerî yargı yerlerinin görevsizlik kararı üzerine görev yuşmazlığının oluştuğu, bu husus gözetilmeden ve adlî yargı yerinin kararı yetkili merciice kaldırılmadan duruşmaya devam ile hüküm kurulmasını yasaya ve usüle aykırı görerek hükmü sadece sanık Ahmet Malkan yönünden bozmuştur.

Böylece, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu sanıklardan yalnızca sanık Ahmet Malkan yönünden oluşmuştur.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi; Tek sanığa ilişkin olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi amacı ile dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş, dosya İstanbul C. Savcılığının 4.2.1985 günlü, 1978/100 sayılı müzekkeresi ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gelmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir A.Mazhar Akman, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 25.2.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Tayfun Ugan'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Özün incelemesine geçmeden önce yönteme ilişkin bir hususun belirlenmesi gerekir.

Olay kısmında açıklandığı gibi sanıklar hakkında Adli Yargı yerine çeşitli suçlardan dolayı açılan kamu davasında tüm sanıklar hakkında görevsizlik kararı verilerek dosya sıkıyönetim askerî mahkemesine gönderilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi; yaptığı yargılama sonunda sanıklar hakkında beraat ve mahkûmiyet kararı vermiş, dosya içeriğine göre bu karar, sanıklar Mustafa Tezcan, Nurettin Öncü, Hayrettin Yazıcı, Muhammet Bıyıklı, Mehmet Emin Albayrak, Yaşar Şentepe, Dursun Kaptanşahin, güngör Taşlı, Orhan Gazi Kocayığit, Nazım Pat ve Baki Keçeci hakkında temyiz etmemeleri nedeniyle kesinleşmiştir.

Sanıklardan Ahmet Malkan, Hüseyin Gündoğdu ve Yıldırım Küçük'ün temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askerî Yargıtay 3. Dairesi; hükmü esastan ve yalnızca adı geçenler bakımından bozmuştur. Bozma üzerine dosya kendisine gelen İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi, sanıklar Ahmet Malkan, Nüseyin Gündoğdu ve Yıldırım Küçük hakkındaki kararında direnmiş, bu direnme kararı da Askerî Yargıtay Daireler Kurulunda incelenerek hükmün görev yönünden bozulmasına karar verilmiştir.

Bu kez, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askerî Mahkemesi bozmaya uyarak görevsizlik kararı ile dosyayı tekrar İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'ne göndermiştir.

tir.

.../....

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi; Askerî ve Adli Yargı yerlerinin kesinleşen görevsizlik kararları arasında oluşan olumsuz görev uyumsuzluğu çözümlenmeden, yani daha önce verdiği görevsizlik kararı yetkili merciye kaldırılmadan davayı yeniden esasına kaydederek yargılamayı sürdürmüş ve sonuçta sözü olan bu üç sanığın bazı suçlardan mahkûmiyetlerine bazı suçlardan ise beraatlerine karar vermiştir.

Sanıklardan yalnızca Ahmet Malkan'ın temyiz isteminde bulunması üzerine dava dosyasını inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesi; daha önce Askerî ve Adli Yargı yerlerinin görevsizlik kararı üzerine oluşan olumsuz görev uyumsuzluğu giderilmeden ve adli yargı yerinin kararı yetkili merci tarafından kaldırılmadan duruşmaya devam edilerek karar verilmesini yasaya aykırı görerek hükmü yalnızca temyiz yoluna başvuran bu sanık yönünden bozmuştur.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi; sadece sanık Ahmet Malkan hakkında oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuştur.

Özün incelenmesine gelince; suç, İstanbul İlini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 22.12.1977 de işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğine göre, Gölata Saray Mühendislik Yüksek Okulunda öğrenci olan sanıkların bir bölümünün ülkücü-milliyetçi, diğer bölümünün ise devrimci gençler oldukları, olayın salt ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığı anlaşılmakta, bu husus dosyada yer alan sanık ve tanık anlatımları ve diğer belgelerle belirlenmekte ise de; suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süreden çok önce işlenmesi, sıkıyönetim askerî mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olarak işlendiğini gösteren, bunun organik ve örgütsel yönünü belirleyen hiçbir somut kanıt dosyada rastlanmaması bakımından davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının yalnızca sanık Ahmet Malkan'a ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, ancak sanıklar Yaşar Şentepe, Nazım Pat, Mehmet Emin Albayrak, Orhangazi Kocayığıt Mustafa Tezcan, Güngör Taşlı, Baki Keçeci, Hayrettin Yazıcı, Dursun Kaptan Şahin, Muhammet Bıyıklı, Nurettin Öncül, Yıldırım Küçük, Hüseyin Gündoğdu ve Ahmet Malkan haklarında İstanbul C. Savcılığı'na muhtelif suçlardan dolayı kamu davası açıldığı ve davaya başlangıçta bakan İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nce verilen mahkûmiyet ve beraat kararlarının sadece sanıklardan Ahmet Malkan, Hüseyin Gündoğdu ve Yıldırım Küçük tarafından temyiz edildiği, temyiz incelemesi sonunda Askerî Yargıtay Daireler Kurulunun 26.2.1981 günlü, 1981/19-21 sayılı ilâmı ile; mezkûr hükmün sadece sanıklar Ahmet Malkan, Hüseyin Gündoğdu ve Yıldırım Küçük ile ilgili kısım

ların görev yönünden bozulmasına karar verildiği ve işbu bozma ilâmına uyan Askerî Yargı yerince adı geçen üç sanığa ilişkin olarak görevsizlik kararı verildiği ve dava dosyasının bu safhadan sonra oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekirken, davaya bakan İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce sözü geçen üç sanık hakkında bazı suçlardan beraatlerine ve bazı suçlardan ise mahkûmiyetlerine karar verildiği ve işbu hükmün sadece sanıklardan Ahmet Malkan vekili tarafından mahkûmiyetle sonuçlanan suçlara ilişkin olarak temyiz edildiği ve temyiz incelemesi sonanda mezkûr hükmün Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin ilâmı ile sadece Ahmet Malkan yönünden bozulduğu ve bu duruma göre Askerî Yargı yerince sanıklardan Yaşar Şentepe, Nazım Pat, Mehmet Emin Albayrak, Orhangazi Kocayığit, Mustafa Tezcan, Güngör Taşlı, Baki Keçeci, Hayrettin Yazıcı, Dursun Kaptan Şahin, Muhammet Bıyıklı ve Nurettin Öncül haklarında verilen beraat ve mahkûmiyet kararları ve yine adli yargı yerinde sanıklardan Yıldırım Küçük ve Hüseyin Gündoğdu haklarında verilen beraat ve mahkûmiyet kararları taraflarca temyiz edilmemekle kesinleştiği cihetle, bu nedenlerle İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18.1.1979 günlü, esas 1978/5, karar 1979/5 sayılı görevsizlik kararının sanıklardan Ahmet Malkan'a ilişkin kısmının kaldırılmasına, 25.2.1985 gününde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.

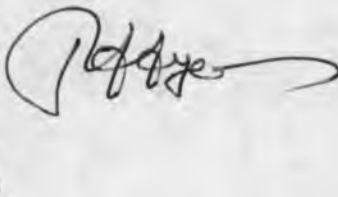
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Necati Karakış

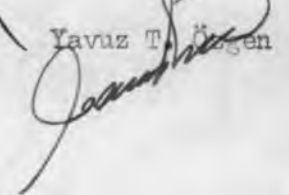
Üye

Ergun Arzon

Üye

Yavuz T. Ögen

8-3-1985

i/ç